

Informatiebericht SUA

Openbaar

Van	IND / SUA
Nummer & Titel	IB 2023/85 Legeswijzer en codes aangepast per 1-1-2024
Kenmerk (digijust)	LEGES - 4807599
Hoofdtak	Regulier / Toegang en Visum kort verblijf
InformIND Thema	Leges
Relatie met	Voorschrift Vreemdelingen art. 3.34
Geldig vanaf	01-01-2024
Geldig tot en met	31-12-2024

Disclaimer

Een informatiebericht is een mededeling aan de medewerkers van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). De informatieberichten zijn slechts tijdelijk van aard, en daarom is de geldigheidsduur beperkt. De informatieberichten helpen medewerkers van de IND om tijdig en op uniforme wijze in te spelen op actuele ontwikkelingen. In informatieberichten kan bijvoorbeeld aangegeven worden of er nieuw beleid komt, bijvoorbeeld n.a.v. een brief aan de Tweede Kamer, of dat een belangwekkende uitspraak is gedaan die nog bestudeerd wordt. Ook kan in informatieberichten aangegeven worden hoe moet worden gehandeld in afwachting van een werkinstructie of aanpassing van de beleidsregels die in de Vreemdelingencirculaire of Handleiding Rijkswet op het Nederlanderschap zijn opgenomen. Er kunnen overigens goede redenen bestaan om in een individueel geval maatwerk te leveren en van een informatiebericht af te wijken.

1. Aanleiding

De legeswijzer is aangepast. Dit komt omdat de bedragen zijn geïndexeerd. De indexering gebeurt aan de hand van het Besluit Paspoortgelden, waarmee elk jaar de tarieven van de nationale identiteitskaarten worden vastgesteld.

2. Inhoud/Toelichting

Dit IB bevat de legesbedragen van de IND.

3. Verwachting

Per 1.1.2024 gaan de nieuwe bedragen gelden.

4. Hoe te handelen

N.v.t.

5. Afstemming

De nieuwe legesbedragen zijn afgestemd met DMB en per nota langs de Stas J&V gegaan.

Cluster	TEV ^{1,2}	VVR zonder MVV	Verlenging ³	Code TEV	Code vvr zonder mvv en wijziging	Code verlenging
Cluster I Uitwisseling						
Uitwisseling	€ 380	€ 380	-	M100	M101	-
Uitwisseling WHS/WHP	€ 76	€ 76	-	M110	M111	-

Ass.overeenkomst EG-Turkije ²	€ 76	€ 76	-	M6000	M6001	-
Cluster II Studie						
Studie	€ 228	€ 228	€ 228	M200	M201	M202
Cluster III Tijdelijke Arbeid⁴						
Lerend werken (stagiair of practisant)	€ 380	€ 380	€ 380	M300	M301	M302
Seizoensarbeid	€ 228	€ 228	€ 228	M320	M321	M322
Young Workers Exchange Program	€ 76	€ 76	-	M310	M311	-

Cluster IV Arbeid Regulier⁴						
Arbeid in loondienst (waaronder het doorbrengen van verlof en werkzoekende ex zeelieden/boorplatform) ⁵	€ 380	€ 380	€ 380	M400	M401	M402
(niet-)Geprivilegieerd NAVO-personeel/ personeel Joint Force Command Head Quarters (JFCHQ)	€ 0	€ 0	€ 0	M000	M000	M000
Grensoverschrijdende dienstverlening	€ 380	€ 380	€ 380	M420	M421	M422
Ass.overeenkomst EG-Turkije	€ 76	€ 76	€ 76	M6000	M6001	M6002
Zetelovereenkomst	€ 76	€ 76	€ 76	M410	M411	M412
Cluster V Kennis en talent						
Kennismigrant	€ 380	€ 380	€ 380	M500	M501	M502
Overplaatsing binnen onderneming (ICT-richtlijn)	€ 380	€ 380	€ 380	M500	M501	M502
Arbeid als zelfstandige	€ 380	€ 380	€ 380	M510	M511	M512
Arbeid als zelfstandige na eerder verblijf als innovatieve start-up (wijziging beperking)	-	€ 380	-	-	M561	-

Wetenschappelijk onderzoeker Richtlijn 2016/801/EU	€ 228	€ 228	€ 228	M520	M521	M522
Zoekjaar hoogopgeleiden	€ 228	€ 228	-	M530	M531	-
Europese Blauwe kaart	€ 380	€ 380	€ 380	M540	M541	M542
Innovatieve start-up	€ 380	€ 380	-	M550	M551	M552
Ass. overeenkomst EG-Turkije	€ 76	€ 76	€ 76	M6000	M6001	M6002
Cluster VI Verblijf als familie- of gezinslid						
Verblijf als familie- of gezinslid	€228	€ 228	€ 228	M600	M601	M602
Verblijf als minderjarig familie- of gezinslid (waaronder adoptie- of pleegkind) ⁶	€ 76	€ 76	€ 76	M8010	M8010	M8010
Verblijf als minderjarig familie- of gezinslid bij houder van een VVR humanitair tijdelijk wegens OTS	-	€ 0	€ 0		M000	M000
Familie- of gezinslid langdurig ingezetene	-	€ 228	€ 228	-	M2001	M2001
Minderjarig familie- of gezinslid langdurig ingezetene	-	€ 76	€ 76	-	M8010	M8010
Verblijf als familie- of gezinslid met beroep op art. 8 EVRM gezinsleven i.v.m. onvoldoende middelen ⁷	€ 0	€ 0	€ 0	M000	M000	M000
Familie- of gezinslid van (niet-) geprivilegieerd NAVO-personeel/personeel Joint Force Command Head Quarters (JFCHQ)	€ 228	€ 0	€ 0	M000	M000	M000

Cluster VII Tijdelijk humanitair						
Verblijf op grond van tijdelijke humanitaire gronden ⁸	€ 0	€ 0	€ 0	M000	M000	M000
Medische behandeling	€ 1201	€ 1201	€ 418	M700	M701	M702

Medische behandeling als bedoeld in 3.46 lid 4 Vb na 1 jaar art 64 Vw (geldt vanaf 1-09-2017)	-	€ 0	€ 0	-	M000	M000
Buiten schuld niet uit Nederland kunnen vertrekken	-	€ 380	€ 380	-	M721	M722
Wedertoelating ex artikel 17 RWN	-	€ 228	€ 228	-	M711	M712
Wedertoelating vóór remigratie	-	€ 76 / € 41	€ 76 ⁹ / € 41	-	M831 / M8000	M831 / M8000

Cluster VIII Niet tijdelijk humanitair						
Wedertoelating	€ 228	€ 228	€ 228	M800	M801	M802
Wedertoelating artikel 8 Remigratiewet	€ 0	€ 76 / € 41	€ 76 / € 41	M000	M831/ M8000	M831/ M8000
Voortgezet verblijf (301)	€ 228	€ 228	€ 228	M820	M821	M822
Voortgezet verblijf na verblijf als slachtoffer of getuige-aangever mensenhandel, illegaal slachtoffer huiselijk of eengerelateerd geweld (gender)	€ 228	€ 228	€ 228	M810	M811	M822
Voortgezet verblijf na gezinshereniging/-vorming (waaronder na huiselijk of eengerelateerd geweld en na achterlating (gender))	€ 228	€ 228	€ 228	M850	M851	M852
Voortgezet verblijf na gezinshereniging/-vorming voor minderjarigen (waaronder na huiselijk of eengerelateerd geweld en na achterlating (gender))	€ 76	€ 76	€ 76	M8010	M8010	M8010
Humanitair niet-tijdelijk in het kader van OTS na in het bezit te zijn geweest van hum-tijd OTS (minderjarige met een kindbeschermingsmaatregel onder toezichtstelling).	-	€ 76	€ 76	-	M8010	M8010

Humanitair niet –tijdelijk in het kader van gezagsbeëindiging.	-	€ 0	€ 0		M0000	M0000
Langdurig verblijvende kinderen en hun gezinsleden	-	€ 192	€ 192	-	M861	M862
Bijzondere omstandigheden (niet op uitnodiging Stas J&V)	€ 228	€ 228	€ 228	M820	M821	M822
Voortgezet verblijf na RANOV	-	-	€ 228	-	-	M823
Humanitair niet tijdelijk verband houdend met verbroken relatie door overlijden voor een meerderjarige	€ 228	€ 228	€ 228	M850	M851	M852
Humanitair niet tijdelijk verband houdend met verbroken relatie door overlijden voor een minderjarige	€ 76	€ 76	€ 76	M8010	M8010	M8010

Cluster IX Bijzonder verblijf						
Verblijf als vermogende vreemdeling	€ 2523	€ 2523	€ 1262	M900	M901	M902
EU en Langdurig ingezetenen						
Toetsing aan het EU gemeenschapsrecht (bewijs van rechtmatig verblijf)	-	€ 76 / € 41	-	-	M3001 / M8000	-
Verblijfsdocument duurzaam verblijf voor burgers van de Unie en hun familieleden	-	€ 76 / € 41	-	-	M1400 / M8000	-
Langdurig ingezetene die deze status heeft gekregen in een ander EU-land ¹⁰	-	€ 228	€ 228	-	M2001	M2001
EU-verblijfsvergunning voor langdurig ingezetenen (voorheen 'Europese onbep')	-	€ 228	-		M1000	-
EU-verblijfsvergunning voor langdurig ingezetenen voor minderjarigen		€ 76			M8010	
Verblijfsvergunning bepaalde tijd onder Terugtrekkingsakkoord Brexit	-	€ 76 / € 41		M8001/ M8000	M8001/ M8000	
Document grensarbeider onder Terugtrekkingsakkoord Brexit	-	€ 76		M8001	M8001	

Verblijfsvergunning onbepaalde tijd		Code				
Verblijfsvergunning onbepaalde tijd regulier	€ 228	M1000				
Verblijfsvergunning onbepaalde tijd asiel	€ 228	M1100				
Verblijfsvergunning onbepaalde tijd (asiel en regulier) minderjarigen	€ 76	M8010				
Verblijfsvergunning onbepaalde tijd regulier Turkse onderdaan	€ 76 / € 41	M1200 / M8000				
Verblijfsvergunning onbepaalde tijd asiel Turkse onderdaan	€ 76 / € 41	M1500 / M8000				
Duurzaam verblijf onder Terugtrekkingsakkoord Brexit	€ 76 / € 41	M4001 / M8000				

Aanvraag om erkenning referent						
Erkenning referent Uitwisseling	€ 2279	M001				
Erkenning referent	€ 4560	M002				
Erkenning referent start ups en kleine bedrijven met maximaal 50 personen.	€ 2279	M001				
Erkenning referent - wijziging bedrijfsvorm van erkende referent.	€ 2279	M001				
Vaststelling staatsloosheid						
Vaststelling staatsloosheid voor volwassenen (698 S-document)	€ 228	M1000				
Vaststelling staatsloosheid voor minderjarigen (698 S-document)	€ 76	M8010				

Vervanging/vernieuwing documenten (voor regulier en asiel)

Verblijfsdocument	Tarief	Code
Vernieuwen document houders verblijfsvergunning onbepaalde tijd en EU-verblijfsvergunning voor langdurig ingezetenen (vijfjaarlijks), inclusief Turkse onderdanen	€ 76 / € 41	M4000 / M8000
Vernieuwen document duurzaam verblijf burgers van de Unie en hun familieleden (vijfjaarlijks)	€ 76 / € 41	M4000 / M8000
Afgifte vervangend document regulier (bijvoorbeeld bij vermissing of diefstal) ¹²	€ 154	M4100
Afgifte eerste zelfstandig verblijfsdocument voor een minderjarige vreemdeling	€ 124	M4200
Afgifte vervangend document bij vermissing, beschadiging of diefstal voor Turkse onderdanen ³ ; Afgifte zelfstandig verblijfsdocument van een minderjarige voor Turkse onderdanen; Afgifte vervangend EU/EER-document burgers van de Unie en hun familieleden; Afgifte vervangend document houders verblijfsvergunning (on)bepaalde tijd gezinsleden burgers van de Unie waaruit blijkt dat rechten worden ontleend aan het gemeenschapsrecht.	€ 76 / € 41 € 41 € 76 / € 41 € 76 / € 41	M4120/M8000 M8000 M4120/M8000
Afgifte vervangend document bij vermissing, beschadiging of diefstal EU-verblijfsvergunning voor langdurig ingezetenen en vvr onbep	€ 154	M4110
Afgifte vervangend document bij vermissing, beschadiging of diefstal vva bep en vva onbep	€ 154	M4140
Afgifte vervangend document bij vermissing, beschadiging of diefstal EU-verblijfsvergunning voor langdurig ingezetenen en vvr onbep, vva bep minderjarigen en vva onbep minderjarigen	€ 76	M8010
Afgifte vervangend document bij vermissing, beschadiging of diefstal (voortgezet verblijf na) gezinshereniging	€ 154	M4130
Afgifte vervangend document bij vermissing, beschadiging of diefstal (voortgezet verblijf na) gezinshereniging minderjarigen	€ 76	M8010

Visa

	Tarief	Code
Verlenging van een visum met ten hoogste 30 dagen	€ 30	M9100
Verlenging van een visum met meer dan 30 dagen	€ 30	M9100
Verlenging wegens overmacht of om humanitaire redenen	€ 0	M0000
Verlenging van een collectief reisvisum	€ 1	M9110
Wijziging van een reisvisum aantal reizen	€ 30	M9200
Reizigerslijst (eerste persoon)	€ 30	M9400
Reizigerslijst (volgende personen)	€ 1	M9410
Terugkeervisum	€ 177	M9000
Terugkeervisum vreemdelingen met rechten op Associatieovereenkomst EG-Turkije	€ 52	M9010
Terugkeervisum Molukkers ¹⁴	€ 0	M0000

Toelichting

(1) San Marino en Israel

Onderdanen van San Marino en Israel betalen op grond van het Benelux-verdrag geen leges voor de aanvraag van een MVV (en dus TEV).

(2) Turkije (eerste toelating)

Voor onderdanen uit Turkije geldt een legestartief van € 76 voor de aanvraag van een VVR zonder MVV en € 76 voor de aanvraag van een TEV, als de aanvraag is ingediend voor een van de volgende verblijfsdoelen:

- Arbeid in loondienst
- Arbeid als zelfstandige
- Lerend werken
- Seizoenarbeid
- Wetenschappelijk onderzoeker richtlijn 2016-801/EU
- Kennismigrant
- Au pair
- Europese blauwe kaart
- Overplaatsing binnen een onderneming
- Zoeken naar en verrichten van arbeid al dan niet in loondienst

Ook gezinsleden van een Turkse onderdaan, die (referent/verblijfgever) arbeid in loondienst verricht dan wel tijdelijk niet werkt vanwege arbeidsongeschiktheid of onvrijwillige werkloosheid of die arbeid als zelfstandige verricht, betalen deze tarieven.

Het tarief geldt ook als de verblijfgever naast de Turkse nationaliteit ook de Nederlandse nationaliteit bezit.

Onder gezinsleden wordt verstaan de echtgenoot van de Turkse werknemer of zelfstandige, hun bloedverwanten in neergaande lijn beneden de leeftijd van 21 jaar of die te hunnen laste zijn en de bloedverwanten in opgaande lijn van deze werknemer en van zijn echtgenoot, die te hunnen laste zijn. Met de echtgenoot wordt gelijkgesteld een geregistreerde partner. De gezinsleden hoeven zelf niet de Turkse nationaliteit te hebben.

Hiervoor gelden volgende productcodes:

TEV: meerderjarigen M6000 (€ 76), minderjarigen M8010 (€ 76)

VVR zonder MVV en Wijziging beperking: meerderjarigen M6001 (€ 76), minderjarigen M8000 (€ 41).

(3) Turkije (alle vormen van voortzetting van het verblijf na eerste toelating)

Wijziging beperking (waaronder ook niet-tijdelijk hum); verlenging

Onderdanen uit Turkije betalen op grond van de Associatieovereenkomst EG-Turkije een bedrag van € 76 voor de aanvraag tot het wijzigen van de beperking van de verblijfsvergunning of verlenging voor zover het althans een van de doelen als onder 2 betreft. In geval de aanvraag ziet op het verlenen van een verblijfsvergunning onder een beperking verband houdend met niet-tijdelijke humanitaire gronden, geldt het normale tarief tenzij de betrokkene als werknemer of zelfstandige in de zin van het Turks Associatierecht aangemerkt kan worden. Het lage tarief geldt ook voor het (Turkse of niet Turkse) gezinslid van een Turkse werknemer die een verblijfsvergunning onder een beperking verband houdend met verblijf als familie- of gezinslid van die werknemer heeft, en die na drie jaar rechtmatig verblijf op grond van die vergunning in aanmerking komt voor voortgezet verblijf en daartoe een aanvraag heeft ingediend. Raadpleeg bij twijfel het geldende IB "Toelichting op de standstillbepalingen van het Turks associatierecht" en/of de laatste versie van de werkinstructie over het Turks associatierecht.

VVR ONBEP en VVR EU langdurig ingezetene; Vervanging/vermissing

Daarnaast geldt ook voor Turkse onderdanen aan wie het verrichten van arbeid is toegestaan, en voor bij hen toegelaten gezinsleden, die een aanvraag indienen voor het verlenen van een VVR ONBEP of VVR EU-langdurige ingezetene het lage tarief van €76 (art 3.34g, tweede en derde lid, Vv).

Vervanging document na vijf jaar of na vermissing/diefstal/ondeugdelijk worden voor identificatie

Hetzelfde verlaagde tarief geldt bij vervanging van het document na vijf jaar en bij vervanging van het document na vermissing/diefstal of ondeugdelijk worden van het document voor identificatie. Hierbij geldt uiteraard wel dat het verrichten van arbeid moet zijn toegestaan.

Toepasselijke productcodes

De productcode voor wijziging van de beperking is M6001 en voor verlenging M6002. Minderjarigen betalen € 41 (M8000).

(4) GVVA

Als de vreemdeling in het bezit is van een GVVA en hij wijzigt van functie of werkgever, terwijl de GVVA nog voor 3 maanden geldig is, dan moet hij dat doorgeven met het aanvraagformulier voor verlenging. In dat geval hoeft hij geen leges te betalen.

(5) TRON

Taiwanezen die arbeid gaan verrichten bij de Taiwan Representative Office Netherlands (TRON) en een MVV of VVR aanvragen, betalen geen leges voor de aanvraag. Ditzelfde geldt voor hun gezinsleden.

(6) Verlenging verblijf bij ouder (tevens pleeg- en/of adoptieouder) meerderjarig kind

Hiervoor geldt een tarief van € 228 met productcode M612.

(7) 8 EVRM

Als de vreemdeling aanspraak wil maken op vrijstelling van leges op grond van artikel 8 EVRM bij de aanvraag voor een TEV of VVR voor gezinshereniging of gezinsvorming, dan moet hij de volgende stukken moeten overleggen:

- Een inkomensverklaring T-2, afgegeven door de Raad voor Rechtsbijstand, waaruit blijkt dat de hoofdpersoon in het desbetreffende jaar geen inkomen heeft gehad en niet over vermogen heeft beschikt;
- Bewijsstukken dat de vreemdeling en/of hoofdpersoon een lening heeft aangevraagd bij familie, vrienden/kennissen en banken, en de resultaten daarvan.

(Bij 8 EVRM priveleven kwalificatie 648 wordt wel leges geheven. Dit is een niet-tijdelijk verblijfsdoel en valt onder de noemer Voortgezet verblijf).

(8) Humanitair tijdelijk

Hieronder vallen:

- Slachtoffers en getuige-aangevers van mensenhandel en hun kinderen (incl. arbeidsgerelateerde mensenhandel);
- Illegale slachtoffers eengerelateerd en huiselijk geweld;
- Alleenstaande minderjarige vreemdelingen die buiten hun schuld niet kunnen vertrekken;
- Kinderen met een kinderbeschermingsmaatregel (OTS).
- Tijdelijke plaatsing in een pleeggezin of instelling in Nederland op grond van het Haags kinderbeschermingsverdrag. Het legestartief van € 0 geldt ook als een verblijfsvergunning wordt verleend in het kader van niet tijdelijk humanitair (plaatsing in een pleeggezin of instelling in Nederland op grond van het Haags kinderbeschermingsverdrag tot aan meerderjarigheid).
- Vreemdelingen die zich in een terminale fase van een ziekte bevinden en niet meer (curatief) medisch worden behandeld en enkel palliatieve zorg krijgen. Het legestartief is €0.

(9) Verlenging aanvraag wedertoelating

Oud-Nederlanders die willen terugkeren naar het land van herkomst hebben zes maanden de gelegenheid om hun zaken te regelen voor de remigratie. De geldigheidsduur van de vergunning is daaraan gekoppeld. Verlenging is alleen mogelijk als de Sociale Verzekeringsbank daarmee instemt.

(10) Langdurig ingezetenen

Hiermee wordt niet de aanvraag bedoeld die wordt ingediend om de status van langdurig ingezetene in Nederland te verkrijgen (sinds 2014: de EU-verblijfsvergunning voor langdurig ingezetenen). Hiermee wordt de aanvraag voor een VVR BEP bedoeld van de vreemdeling die de status van langdurig ingezetene in een andere lidstaat heeft. Het maakt hierbij niet uit welk verblijfsdoel wordt gevraagd. Het kan dus gaan om arbeid of studie, maar ook om verblijf als familie- of gezinslid.

(11) Vervanging verblijfsdocument

Als de vreemdeling een aanvraag voor de afgifte van een vervangend verblijfsdocument indient omdat de gegevens (bijvoorbeeld naam en geboortedatum) onjuist zijn, zijn de gegevens in de Basisregistratie Personen (BPR) leidend. Als de gegevens verkeerd staan in de BPR, moet de vreemdeling eerst de gegevens in het BPR wijzigen voordat een vervangend verblijfsdocument kan worden afgegeven. Voor de afgifte van een vervangend verblijfsdocument zijn in dit geval wel leges verschuldigd.

Als de vreemdeling een aanvraag voor de afgifte van een vervangend verblijfsdocument indient omdat het verblijfsdoel of arbeidsmarktaantekening onjuist is, is de oorspronkelijke aanvraag voor het verlenen van een verblijfsvergunning van belang. Als de oorzaak van de fout bij de IND ligt, hoeft de vreemdeling geen leges te betalen.

De vreemdeling is ook geen leges verschuldigd als hij om een vervangend asieldocument vraagt omdat zijn naamsgegevens na inschrijving in de BRP afwijken van de naamsgegevens op het verblijfsdocument.

(12) Afgifte vervangend document bij vermissing of diefstal

Dit tarief geldt ook voor een EU-burger die houder is van een VVR (en dus niet van een EU/EER-document).

(13) Workarounds

Soms genereert INDiGO nog niet het juiste legestartief, waardoor workarounds nodig zijn. De workaround houdt in dat de medewerker handmatig de vetgedrukte productcode invoert die in deze legeswijzer is opgenomen. Wanneer een workaround niet meer nodig is, wordt de legeswijzer vervangen door een nieuwe en worden de juiste code en legesbedrag opgenomen.

(14) Terugkeervisum Molukkers

Het gaat hier om Molukkers in de zin van artikel 1, eerste lid, van de Wet betreffende de positie van Molukkers. Op grond van deze Wet worden specifieke groepen Molukkers behandeld als ware zij Nederlanders en zijn zij geen leges verschuldigd voor een terugkeervisum.

(15) Erkenning referent

Voor kleine bedrijven en start-ups met maximaal 50 personen in dienst geldt een verlaagd tarief althans daar waar het gaat om erkenning referent met het oog op het aantrekken van personen voor het verrichten van arbeid. Voorwaarde is wel dat de aanvrager zelf een beroep op dit verlaagde tarief doet en hierbij aantoont dat de onderneming 50 of minder personen in dienst heeft. Let wel: in geval een onderneming deel uitmaakt van een concern dienen de personen werkzaam binnen het concern hierbij opgeteld te worden.

Het verlaagde tarief geldt ook voor ondernemingen die reeds erkend zijn als referent en enkel vanwege wijziging van de juridische rechtsvorm een nieuwe aanvraag voor erkenning moeten indienen. Onder wijziging rechtsvorm wordt in deze tevens verstaan de situatie waarbij een onderneming, die de status van erkend referent reeds bezit, fuseert met (of overneemt) een andere onderneming, die zelf ook al de status van erkend referent bezit.

(16) Vaststelling staatloosheid

Een vreemdeling kan sinds 1 oktober 2023 een document staatloosheid aanvragen bij de IND.